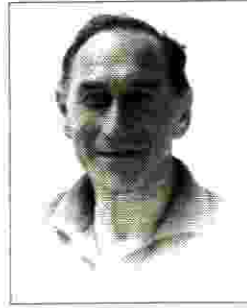

מילר חיים

יליד 1921, אוסטריה; עלה לארץ ב-1939
התגייס למח' הגרמנית בפלמ"ח ב-1942
ולצבא הבריטי ב-1944
הצטרף לפעילות הבריחה באירופה ב-1945

ה ע ס נ ה ר י ס ' 0

והכנתם לעליה בלתי לגאלית. כן הוקמו יחידות נוער ואומנו כגרעיני פלמ"ח.

וכך, ביושבי בעיר אינדהובן (הולנד) תחת פיקודו של סגן אהרון יריב (ארה'לה), מוסמך בית ספר בריטי לקצינים, נשלחתי לליז'וי שירת פליטים מהעיר אנטורפן (בלגיה) למרסיי (צרפת).

כל השיירה, שכללה מאות אנשים במכוניות משא מושאלות מהבריגדה, עברה את הדרך ביומיים וחצי - שלושה, חצתה גבולות, הכל בניירות מזוייפים וללא אישורים רשמיים. מפקד השיירה, ישראל כרמי, (ראה ספר: "בדרך לוחמים"), בהגיענו בחצות הליל למחנה פליטים של אונר"א, פונו האנשים והשיירה חזרה לדרכה, כולל החיילים המלווים, שהיו מפוזרים על המכוניות, כמוני.

אך - באחד השבילים במחנה הנני פוגש מכר מפתיע: מונרק (משה פסטרנק - בר תקוה), הוא: "אתה לא חוזר!", "אבל אני חיל", "אתה נשאר" - הודעה סופית. וכך כעבור 3 ימים שהות במרסיי הובאתי לעיירת נמל קטנה לה-סיוטה - LA CIOTAT, מספר קילומטרים מזרחית למרסיי, למין טירה עזובה. פה יקום מחנה לפליטים שימתינו פה להפלגה. בעזרת יהודי צרפתי הושג כל הציוד הדרוש לשהייה של 350 איש. כעבור שבוע הגיעו האנשים ובמקום זה בילינו כחודש. השרות היה עצמי בעזרת הציוד והמזון שסופק לנו. לצורך חיזוק השליטה אורגנו האנשים לכתות וממונים. מעבר לשרות העצמי שתפס את רוב הזמן מלאנו את הזמן בלימוד השפה העברית, בשירה עברית, ריקודי עם וגם אמוך ב"אש-לילה", במקרה של נחיתה בלילה. הקהל היה ממושמע ונלהב ומוכן היה לכל קושי, מורכב בעיקר מצעירים. כך עבר כחודש. ביום בהיר אחד מופיע מיודענו - אהוד אבריאל, מפעילי ההעפלה ומודיע לי: "בעוד יומיים תגיע האנייה, אתה מעלה את האנשים ועולה איתם", ואני משיב: "אבל אני חייל" והתשובה: "אל תדאג".

כעבור יום מופיע איש פל"ים לתאום - ישראל רותם. היתה בינינו הכרות רחוקה מכינוסי פלמ"ח ולא יותר. ואכן כעבור יום עגנה בנמל LA CIOTAT אוניה בשם: "ASIA" ואני מעלה את כל ה-350 איש וכן הצטרפה עוד קבוצה באותו גודל ממחנה אחר. שוב נחת אהוד ולאחר ברכת פרידה

אירועים היסטוריים מתפתחים בעצמם למרות ניסיונות האנשים לתכן אותם וכך הגעתי לסיפור הזה.

כאחד מתנועת נוער ציונית באוסטריה, הצלחתי לעלות ארצה בעליה "ב" במרץ 1939, חצי שנה לפני פרוץ מלחמת העולם. אחרי תקופה מסוימת של הכשרה במסגרת גרעין המיועד להתיישבות, נחתתי במקום בשם: "מצפה השרון" (כפר נחמן) ליד רעננה.

לשם, משום מה, הגיע בקיץ 1942 שליח מטעם הפלמ"ח כדי לאסוף מועמדים ליחידה המיוחדת של הפלמ"ח, שנקראה "המחלקה הגרמנית". מאחר והשפה הגרמנית היתה רהוטה בפי ואף נראיתי מתאים, התגייסתי ליחידה זו, שתפקידה המיועד היה להלחם בצבא הגרמני במקרה ויצליח לחצות את תעלת סואץ ולפלוש לארץ. הכרמל נקבע כ-"מצדה" ליישוב היהודי ואנו ה"מתגרמנים" היינו צריכים לפעול מאחורי קווי.

היחידה הוקמה והתקיימה שנתיים וחצי ואומנה כיחידת קומנדו, כמוכן בתנאים מחתרתיים (בהתחלה פחות) מוגבלים של אז, בפיקודו של שמעון אבידן (לעתיד גבעתי). מאחר וההסטוריה דילגה על ארוע מפחיד זה, נודבה המחלקה בשלמותה (כמעט) על-ידי המוסדות הלאומיים של אז לבריגדה היהודית במסגרת המחנה השמיני של הצבא הבריטי, בהבטחה לשלמות היחידה. כך הגענו לאירופה רק ממש בסוף המלחמה לאחר אימונים שגרתיים במצרים, שעבורם הסמל הסקוטי קיבל העלאה בדרגה. פעולה ראשונה היתה להכריח שני אנשי פלמ"ח, מחופשים לחיילים, איתנו באוניה צבאית.

בסיס הבריגדה לאחר גמר הקרבות היה במשולש הגבולות: איטליה-אוסטריה-יוגוסלביה. כבר שם התחלנו לעסוק בפעילות עצמאית כגון: איסוף פליטים שנהרו ממזרח אירופה ודאגה לקיומם, הכרחת פליטים מעל הגבולות ובסיוורים בסביבה הררית וחיפוש אחר אנשי "SS" מסתתרים. אמנם עלינו על כאלה וגם איתורים בבתם והמשך הסיפור בנושא זה מונצח בסדרת "הנוקמים" בטלוויזיה הישראלית (ולא רק) על ידי ירון קימור.

בהמשך השרות התגלגלה הבריגדה למערב אירופה, בלגיה, הולנד. הפעולות הלא רשמיות נמשכו בנקם, אירגון פליטים

נותן מתנה, בקבוקון או-דה-קולון לשיפור מצבי במקרה של מחלת ים ו-הפלגנו.

מפקד האנייה, ישראל רותם, איש פל"ים ובוגר קורס חובלים. אני כאחראי על ארגון 733 המעפילים בתנאים הקשים הידועים באוניות המעפילים. וכן גרעוני - ממונה על הקשר האלחוטי עם הארץ, יואש צידון ("צאטר"). הצוות של האנייה כולו יוני-טורקי, כולל רב החובל הרשמי. בקבוק ה-או-דה-קולון מצא את פתרונו לאחר שלושה ימים מאומצים של התארגנות ואני מגיע סוף סוף למנוחה בתא קטנטן משותף עם ישראל וכדי להתגבר על האווירה לאחר שחלצתי את נעלי, נעזרתי באותו בקבוקון.

ארוחות הצהריים אכלנו ישראל ואני ורב החובל היווני בתא קטן. מתחת לשולחן הונחו בזמן ההפלגה 3 מיכלי כבוי אש גדולים לשעת צורך. בשעת סערה הם התגלגלו על הרגליים וכך תפסתי יזומה, הוצאתים וקשרתי למעקה האנייה ובאותו הזדמנות למדתי את ההוראות הכתובות. ולמולי - מזלנו, כעבור יומיים אני שומע צעקה: "אס ברנט" (שריפה) ארובת המנוע התלהטה מרוב מאמץ ולא היתה מספיק מבודדת מקירות העץ של התאים. קשה לשער מה עלול היה לקרות, אך בעזרת כמה עוזרים נאמנים ומסורים ובעזרת אותם המיכלים התגברנו במהירות על הארוע, אך המהומה לא היתה קטנה. וכך המשכנו להפליג בתנאי מזג אוויר שונים בחודש מרס 1946 בפיקוחו של ישראל רותם על הקורס הנכון של האנייה.

ביום האחרון של ההפלגה כ-100 מייל מחופי הארץ היתה סכנת התגלות ע"י הבריטים. לשם כך ניתנה הוראת איסור לעלות על הסיפון והפתחים כוסו. קשה לתאר את האווירה ששררה בכטן האנייה. בחרטום ובירכתים הוצבו צופים מזוינים במשוקית כדי להזעיק במקרה של דבר חריג. אך כבר בשעה 07:00 הופתענו על ידי מטוס "פיפר" עשרות

מטרים מעלינו.

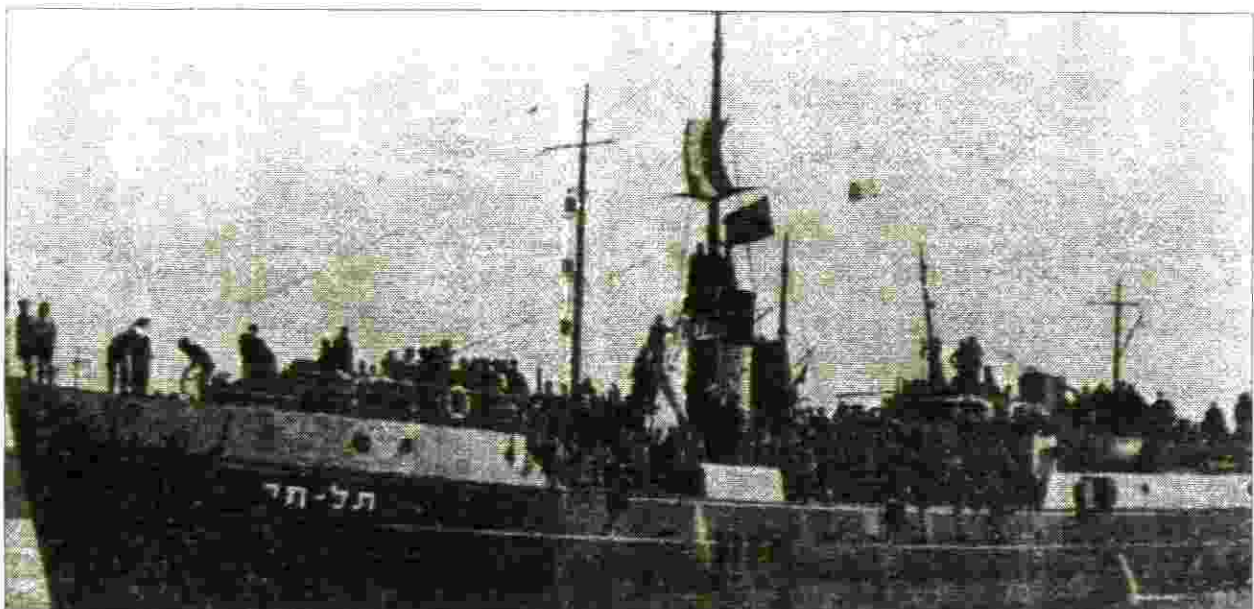
המטוס בא עם זריחת השמש ממזרח בטיסה נמוכה ולכן לא זוהה בגלל סנוור וכן רעשו נבלם ברעם המכוונות שלנו. אכן זוהינו, בשעת הצהריים עמדה אניית משחית DESTROYER לידנו ואחר הודעה ברמקול קפצו חיילי הצי לאנייתנו וכמובן יותר לא היה מה להסתיר.

קהל המעפילים זרם לסיפון, הניף דגל כחול לכן על התורן ושר את "התקוה". בכבוד הובלנו לנמל חיפה כשאנו, אנשי הצוות מנסים להסתיר את קיומנו.

בנמל הודרנו לשיירת אוטובוסים שהובילונו לעתלית, מחנה המעפילים של אותה תקופה. בראותי את הצופים הרבים מעובדי הנמל במזח וכיניהם כמובן אנשי הפלמ"ח - פל"ים, קפצתי בזריזות דרך דלת שמאלית על יד הנהג ונעלמתי בין הצופים. כך עשה גם שותפי ישראל. וכבר נרחפה לידי תעודת זהות מזויפת, לא על שמי אך עם תמונתי, מאורגן להפליא, בזכותה יכולתי לצאת מהנמל בבטחה ולהזדהות במשך החודשים הקרובים.

ישראל ואני יצאנו ללון במלון "כרמלית" ובבוקר אחר שינה בריאה, רכשנו כמה דברי לבוש ולקראת הפרידה נשאלתי ע"י ישראל על כוונותי באותו רגע. אמרתי שכוונתי להגיע למשמר העמק, ששם ישבתי כשנתיים וחצי עם מחלקתי ושם גם התידדתי עם חברה. ישראל לא שהה אף פעם באותו מקום ובכל זאת לחץ לשמוע את שמה. לא פחות ולא יותר - לאחר שאמרתי ששמה הרסה חיטט בכיסוי והוציא תמונה של אחותה - פנינה, ועד מותו נשארנו גיסיים.

עד חודש אוגוסט חייתי עם התעודה המזויפת. כאשר חיילי הבריגדה חזרו לארץ כדי להשתחרר, זומנתי למחנה השחרור ברחובות וכאשר זיהיתי את חברי הציגו לפני חיל צעיר שנושא את שמי, פליט יהודי הולנדי. החלפנו תלבושת וניירת והשתחררתי כחוק.

736 מעפילי האוניה "תל-חי" נעצרו במחנה "עתלית"